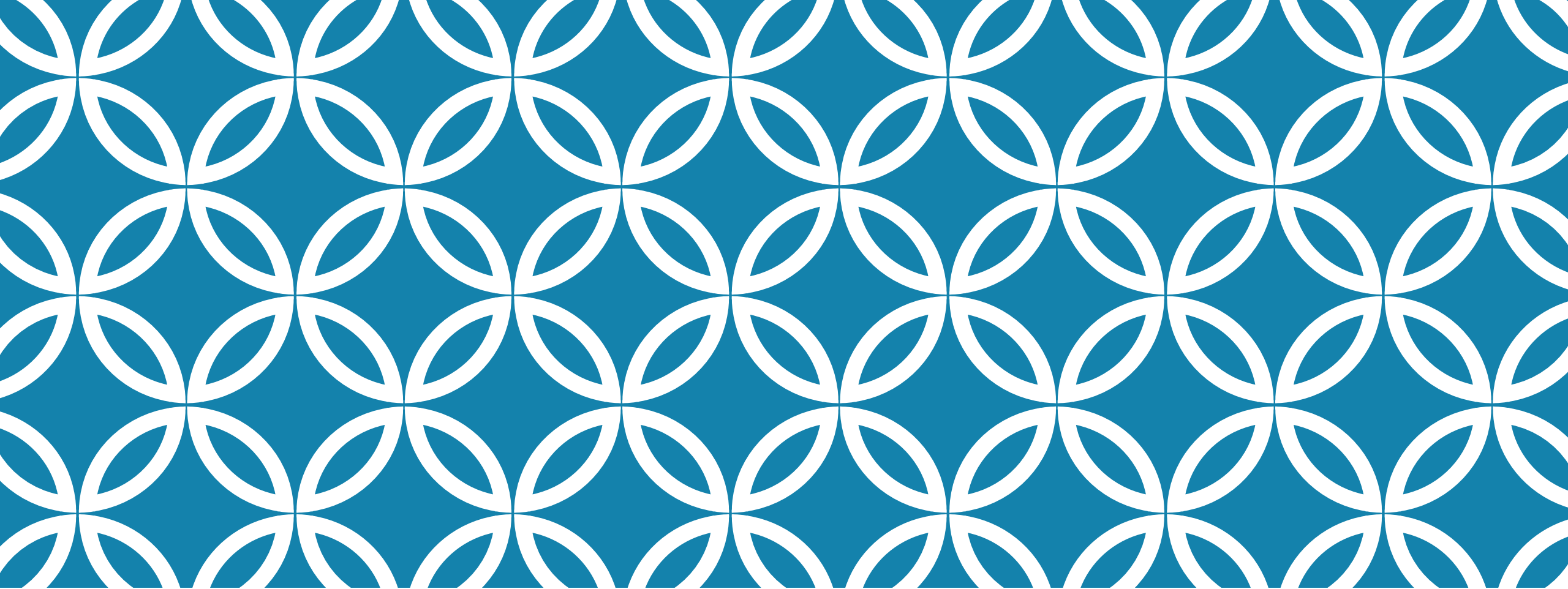

DEMENTIA MIGRANS

*Onderweg naar een
sociaal medische aanpak
van dementie & diversiteit*

Ali Lahdidioui - Internist ouderengeneeskunde - HagaZiekenhuis

IN HET KORT

De cijfers - waar staan we nu?

Wat gebeurt er in Den Haag?

Waar willen we over 5 jaar zijn?

MENSEN MET DEMENTIE

Aantal mensen met dementie in Nederland, per provincie

	2015	2020	2025	2030	2035	2040
<u>Nederland</u>	270.000	310.00	360.000	430.000	490.000	550.000
<i>Gelderland</i>	18.000	20.000	24.000	29.000	34.000	39.000
<i>Noord Brabant</i>	39.000	47.000	55.000	65.000	75.000	83.000
<i>Noord Holland</i>	41.000	47.000	55.000	67.000	78.000	88.000

MENSEN MET DEMENTIE

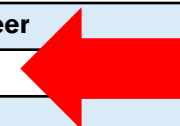
Aantal mensen met dementie in Nederland, per stad

	2015	2020	2025	2030	2035	2040
<u>Nederland</u>	270.000	310.00	360.000	430.000	490.000	550.000
<i>Utrecht</i>	3.100	3.300	3.600	4.200	4.900	5.700
<i>Rotterdam</i>	9.400	9.500	10.000	12.000	14.000	15.000
<i>Amsterdam</i>	8.600	9.100	11.000	13.000	16.000	18.000

GESCHATTE VERANDERING DOOR DEMOGRAFIE 2015-2040

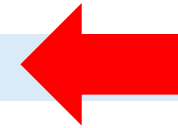
< 0% (afname)	0 tot 20%	20 tot 40%	40 tot 60%	60% en meer
Sportblessures	Borstkanker	Non-Hodgkin lymfomen	Huidkanker	Dementie
Letsel als gevolg van geweld	Nek- en rugklachten	Dikkedarmkanker	Hartritmestoornissen	Hartfalen
Migraine	Infectieziekten van het maagdarmkanaal	Longkanker	Beroerte	Ziekte van Parkinson
Zelftoegebracht letsel	Contacteczeem	COPD	Gezichtsstoornissen	
Overspannenheid en burn-out	Epilepsie	Diabetes mellitus	Hartstilstand	
Arbeidsongevallen	Baarmoederhalskanker	Infecties van de onderste luchtwegen	Aandoeningen endocard	
	Constitutioneel eczeem	ADHD	Coronaire hartziekten	
	Verkeersongevallen	Reumatoïde artritis	Gehoortoornissen	
	Stemmingsstoornissen	Privé-ongevallen	Osteoporose	
	Nierfalen		Artrose	
	Astma		Prostaatkanker	
	Influenza			
	Angststoornissen			
	Gedragsstoornissen			
	Verstandelijke beperking			
	Schizofrenie			
	Persoonlijkheidsstoornissen			
	Autisme			

Bron: Volkgezondheid Toekomst Verkenning 2018

Top tien aandoeningen met meeste DALY's voor 65-plussers

	Aandoening	DALY's
1	Coronaire hartziekten	179.400
2	Beroerte	163.400
3	Dementie	125.800
4	COPD	117.300
5	Diabetes mellitus	112.500
6	Longkanker	93.000
7	Artrose	85.400
8	Hartfalen	62.900
9	Nek- en rugklachten	59.400
10	Dikkedarmkanker	54.300

DE MINISTERS

Hugo de Jonge

Minister van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport, viceminister-
president

Bruno Bruins

Minister voor Medische Zorg en
Sport

DE ZORG IN 2019: BELANGRIJKSTE WIJZINGEN

Begroting

De totale zorguitgaven stijgen in 2019:

Zorgkosten

Zorgkosten per volwassene stijgen van € 5.240 naar € 5.480.

De zorgpremie is goed voor 26% van de uitgaven

Verdeling

Van alle zorguitgaven wordt 50% gespendeerd aan zorg voor ouderen (65+)

Bron: Rijksbegroting VWS 2018-2019

ONDERDIAGNOSTIEK

Patiënt factoren:

- hoort bij de leeftijd
- ontkenning
- schaamte
- verbloemen van symptomen

Huisarts factoren:

- onvoldoende tijd
- onvoldoende kennis en hulpmiddelen
- moeite om diagnose te vertellen

ONTKENNING

Mantelzorgers factoren:

Nemen onbewust taken over waardoor disfunctioneren niet wordt bemerkt en /of het zelfstandig functioneren wordt overschat.

Behoefte aan zekerheid over de ernst van de stoornissen, de oorzaak en de prognose.

Naasten van de patiënt vinden bevestiging van hun zorgen over de patiënt en voorlichting over de situatie en de prognose, ook als die onzeker is, in deze fase het belangrijkste.

ONDERBEHANDELING

Medicatie in een beginnend stadium van dementie.

Meer (neuro)psychiatrische symptomen in het kader van dementie, denk aan depressie en angst.

Begeleiding om bepaalde functies nog lange tijd op peil te houden.

STEEDS MEER VROEGTIJDIGE HERKENNING VAN DEMENTIE

Aantal bij huisarts bekende patiënten met dementie flink gestegen:

- meer alert zijn op dementie
- door beschikbaarheid van korte screeningsinstrumenten
- het standaardiseren van diagnostische criteria
- de ontwikkeling van diagnostische protocollen

TRANSITIE VAN DE ZORG

Ambulante zorg

- Medische zorg

- Gedragsproblemen
- Afnemende mobiliteit
- Behandeling co-morbiditeit
- Beheersbaar houden van polyfarmacie

- Casemanagersfunctie

- Begeleiden van patiënten met dementie
- Voorlichting van mantelzorgers
- Psycho-educatie
- Zorgdragen voor ondersteuning bij afnemende zelfstandig functioneren

REGIO DEN BOSCH HEEFT ERVARING MET OVERHEVELEN DEMENTIEZORG

Eerste lijn kan veel dementiezorg opvangen

FOKKE & SUKKE

ZIJN AAN HET FORMEREN

WE ZIJN ERUIT: WE
LEGGEN DE GEZONDHEIDSZORG
BIJ DE GEMEENTEN NEER!

DICHT BIJ
DE MENSEN!

SENIOR FRIENDLY

- In Den Haag wonen ruim 73.000 65-plussers en deze groep groeit de komende jaren.
- Seniorvriendelijke stad: ouderen nu én in de toekomst prettig kunnen leven en wonen met passende en toegankelijke voorzieningen.

HAAGSE GEMEENTERAAD OMHELST GROEPSWONEN

Voordeel:

- het bijdragen aan de sociale cohesie
- het bestrijden van eenzaamheid
- het bevorderen van zelfredzaamheid

Groep de Mos/HvDH	8	0
VVD	7	0
D66	5	0
GroenLinks	5	0
CDA	3	0
PvdA	3	0
Haagse Stadspartij	3	0
Partij voor de Dieren	2	0
PVV	2	0
Islam Democraten	1	0
ChristenUnie/SGP	1	0
SP	1	0
NIDA	1	0
50PLUS	1	0

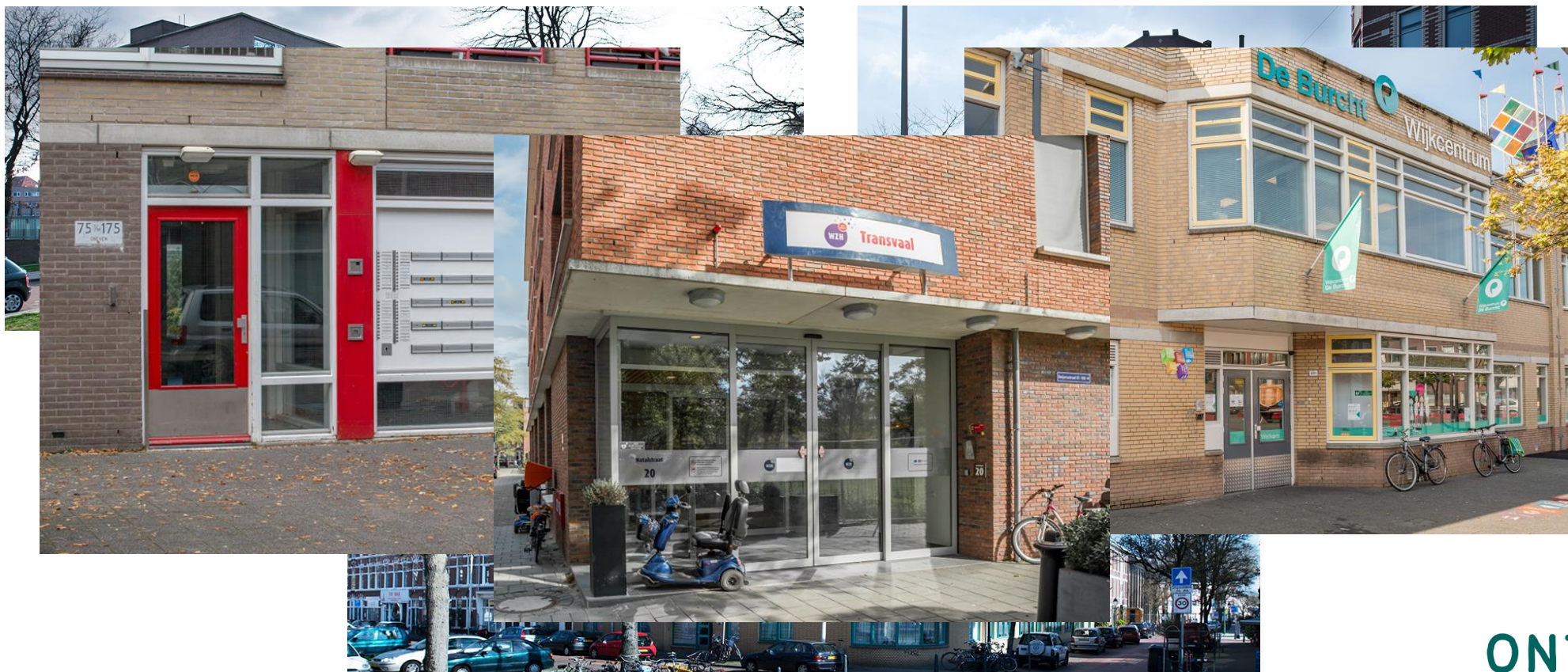

Motie M/2 Zet in op groepswonen

Voor
43

Tegen
0

WOONGROEP EN SOCIALE ACTIVITEITEN VOOR MIGRANTEN

MAATWERK WERKT!

Als je ouder wordt en zorg of ondersteuning nodig heb, in periode van onzekerheid en verlies, zijn individuele behoeften extra belangrijk.

Dat zorgt voor houvast !

DIVERSITY MATTERS

NAZORG

Mantelzorger

Wijkverpleegkundige

Ouderenconsulent / -werker

Vertrouwenspersonen: Wijkcentra Servicepunten XL

Casemanagement (CM)

- 200.000 mensen met dementie wonen thuis
- 62.000 maken gebruik van CM
- Redenen van bestaan wachtlijsten
 - De maximale caseload van de huidige casemanagers is bereikt
 - Door ziekte of verlof van de casemanagers
 - Er zijn onvervulde vacatures voor casemanagers, deze zijn moeilijk in te vullen door het algemene tekort aan verpleegkundigen niveau 5.
 - Verzwaring van de zorg vraagt per cliënt meer tijd (bijvoorbeeld meer crisis- en spoedsituaties), waardoor de caseload lager is dan voorzien.
- Redenen van geen betrokkenheid
 - Onbekendheid over bestaan van CMD (18%)
 - Geen behoefte aan CMD (15%)
 - Diagnose wordt pas laat gesteld (12%)
 - Niet bekend bij zorgaanbieders (12%)
 - De regie behouden / is bang de regie te verliezen (11%)

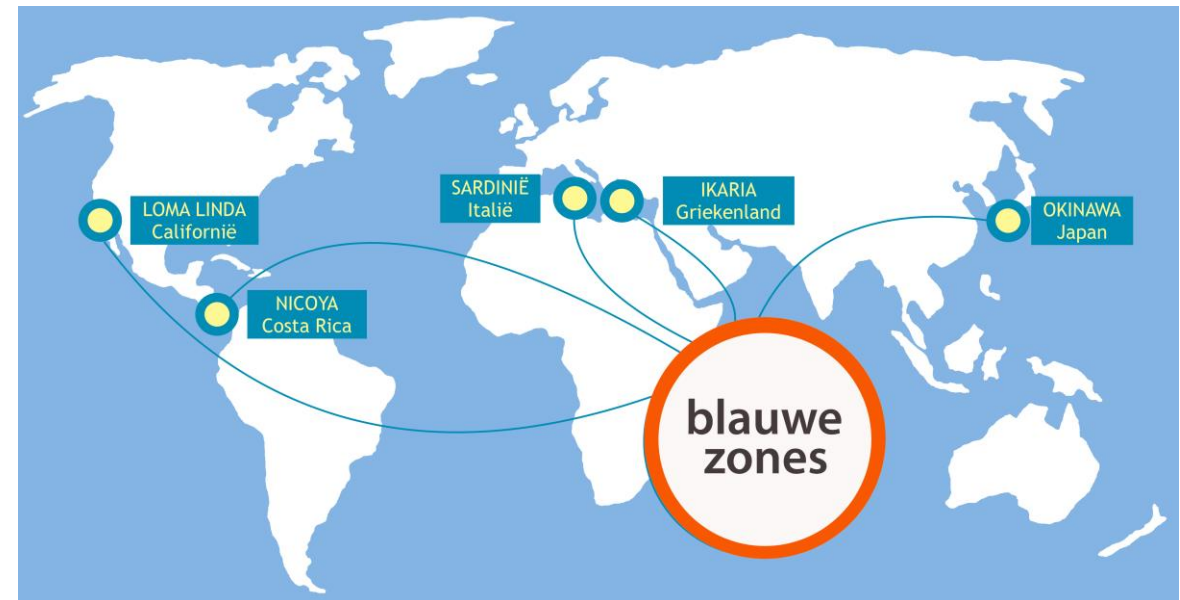

BLUE ZONE

Het geheim hoe je langer kunt leven ligt niet in diëten of oefenprogramma's, maar in het creëren van de juiste omgeving voor jezelf.

Drie pijlers:

- ☐ bewegen
- ☐ eten
- ☐ een concreet doel in leven hebben

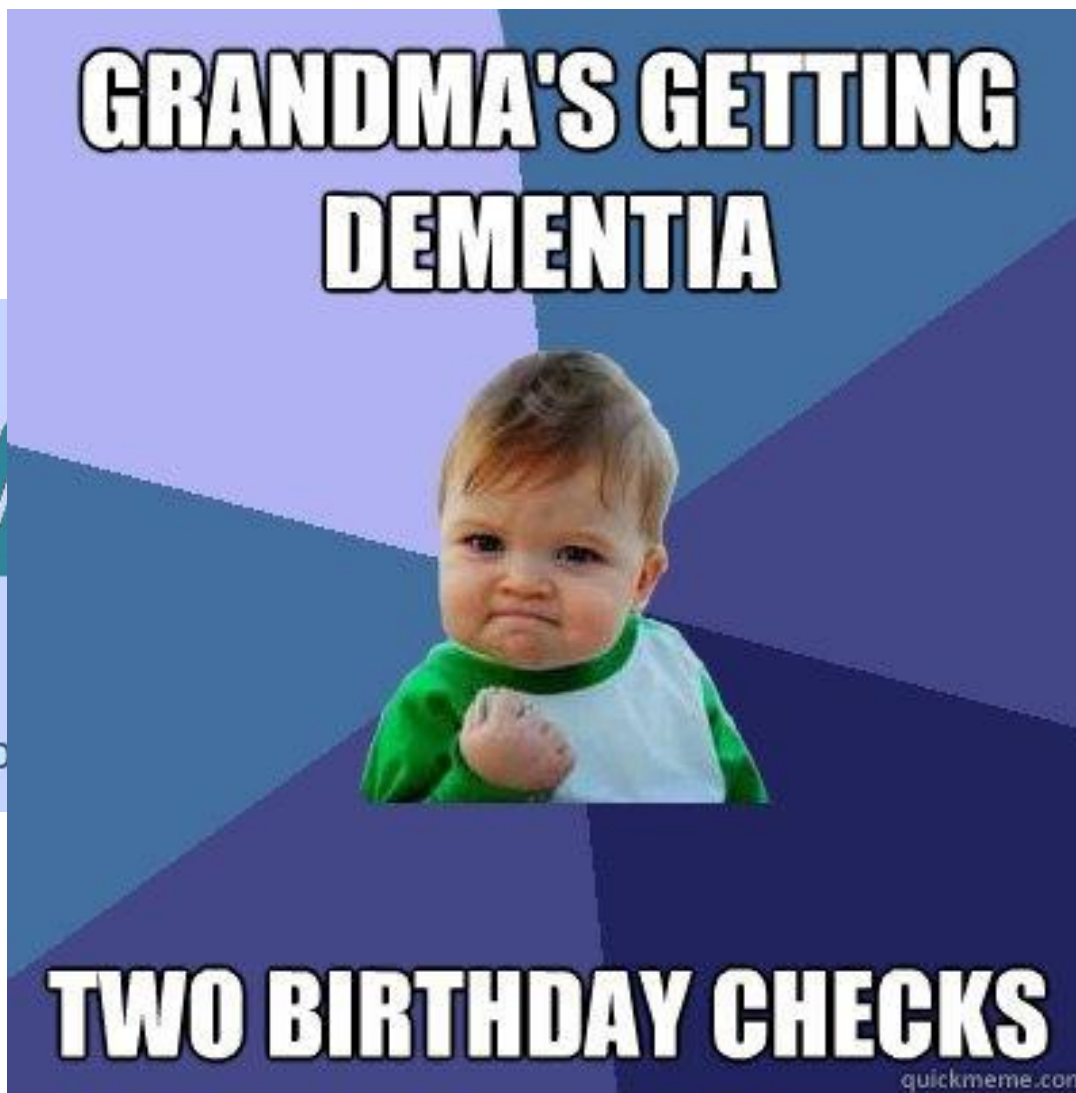

Ondersteuning van burgers bij het participeren in de samenleving (dagbesteding)

MORGEN BEGINT VANDAAG

MORGEN BEGINT VANDAAG

TAKE HOME MESSAGES

Dementie vanuit een andere dimensie: Het aantal en de soort patiënten met dementie zal in de loop der jaren toenemen. Aandacht voor culturele diversiteit en cultuursensitief werken is essentieel.

Tijdige diagnostiek van dementie heeft voordelen voor de patiënt, mantelzorger en de huisarts.

De eerste lijn kan in veel gevallen zelf de diagnose dementie stellen.

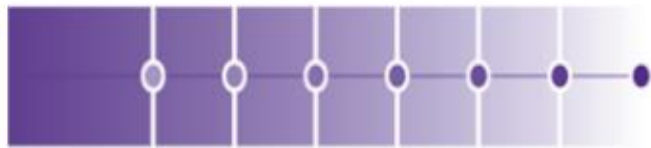
Het inzetten van een casemanager bij dementie geeft een enorme ondersteuning van het thuisstelsel.

Samenwerking is de sleutel naar **sociaal medische aanpak van dementie & diversiteit.**

REFERENTIES

- Centraal Bureau voor Statistiek (CBS)
- Volksgezondheidszorg.info
- Pharos Expertisecentrum
- Alzheimer Nederland. Cijfers en feiten over dementie factsheet. Vol 2017.
- Ouderenmonitor 2017: De positie van Haagse ouderen in kaart gebracht, Gemeente Den Haag.
- Prins A et al. Diagnosing dementia in Dutch general practice: a qualitative study of GP's practices and views. Br J Gen Pract. 2016; 66(647):e416-22
- Dautzenberg P et al. Eerste lijn kan veel dementiezorg opvangen. Medisch Contact 15;14 april 2016
- Bureau HHM, Rapportage Onderzoek naar het huidige gebruik, wachttijden en wachtlijsten Casemanagement Dementie 2018.

DANK AAN DE BETROKKEN PARTIJEN

Stichting Transmurale Zorg Den Haag en omstreken

DEMENTIEZORG
VOOR ELKAAR

MC Slotervaart

edomah

